

اپرا در گشوارهای متحده امریکا

برای روشن شدن ذهن خوانندگان شایسته است بحث در اطراف موضوع اپرا در امریکا با گفتگو درباره مفهوم ایرانی امریکا آغاز کنیم. بطور کلی مفهوم ایرانی امریکا با اپرا فرانسه و با اپرا آلمان تفاوتی ندارد مفهوم اپرا ایالات یا فرانسه ایرانی است که توسط آهنگسازان این کشورها ساخته شده و گذشته از اختلافات فردی در استعداد و مطبوع دارای مشخصات بخصوص ملی میباشد.

باید افزود که کشورهای فوق الذکر آداب و سنت خود را در رشتة اپرا برای چندین قرن حفظ کرده‌اند و چیزی که موجب شده ساخته‌های هنری یک کشور از کشور دیگر متایز گردد ورنک ملی بخود بگیرد همان آداب و سنت وادمه فرهنگ و ادب در زمان و مکان است.

هنر موسیقی امریکا بالتبه جوان میباشد و درین شب و جنبه‌های مختلف این هنر اپرا جدیدترین آنها است که اشیراً نضع گرفته و مشخصاتی پیدا کرده است. بدیهی است که سرانجام ایرانی امریکا مانند تمدن این کشور پیشرفت خواهد گرد و عنوان نوع خاص و برجهت‌ای از اپرا مودود شناسانی قرار خواهد گرفت.

ولی درحال حاضر ما مراحل اولیه این دشت‌درآطی میکنیم و همینطور که از عنوان این مقاله میتوان استبطاط کرد این بحث راهنمایی برای آینده است.

بهترین راه برای اندیشیدن راجع به اپرا «ملی» در نظر گرفتن موضوعات ملی اعم از تاریخی و انسانی و ادبی و یا مطالعی است که از «فولکلر» (ادیات و آداب و سنت عامیانه) و یا زندگی واقعی و حقیقی روزانه گرفته شده است. «زول- ماسته» موسیقیدان فرانسوی زمانی یک موسیقیدان امریکائی اظهار داشت: «اگر

صحنه‌ای از ایران « د بالاد آف بی بی دو » از ساخته‌های دوگلاس مور

من امریکائی بودم شکوه و جلال مناظر این کشور مانند آشناز نیاکارا و مرغزارهای ذیبارا مورد ستایش قرار میدارم، ذنگانی مردم در شمال و جنوب این کشور الهام بخش من میشد و ذیباری زنان امریکائی مرأة از خود بیخود میکرد. چه، انگلیزه موسيقى ملی همواره محیط ملی است»

ولی باید گفت که محیط ملی همیشه انگلیزه پیدا شد موسيقى ملی نیست. چه اگر چنین بود امریکایان قبل ازاواسط قرن یستم ایرانی ملی خود را بوجود آورده بودند در حالیکه موسيقى ملی امریکا منجمله ایرانی آن‌اخیراً به منصه ظهور رسیده است. آهنگ‌سازان از موسيقى پیش از محیط الهام میکرند. هنگامیکه بیزه ایرانی کارمندا ساخت اسبابیا را نیشناخت ولی کتابی از کتابخانه تسر و اتور یاریس با مامانت گرفته بود که حاوی آوازهای اسباب‌نیایی بود. چنانچه این آهنگها الهام بخش وی نیشندند و تا این درجه در وی تأثیر نمیکردند محیط اسبابیا برای وی فایده چندانی نداشت. تنها محصور بودن در محیط ملی برای آهنگ‌ساز کافی نیست.

بدیهی است که هر قدر هنرمند بیشتر بتواند این محیط را جذب کند بهتر است ولی علاوه بر این بعضی از جنبه‌های آهنگهای ملی باید استعداد خلاقه وی را تحت تأثیر و تنوذ قرار دهد و این تأثیر چنان عمیق و برقدرت باشد که منجر به ایجاد یک اثر خلاقه شود. باز تکرار میکنم که موسيقى اصلی در قلب و منزه یک چنین تلافی و برخود دی جای دارد و همواره زبان یک کشور با تمام تنوعات و لهجه‌های مختلف آن با موسيقى آنکشور توأم است. چه اپرا ترکیبی است از موسيقى و زبان بنا بر این برای

ساختن آن باید از این دو متبع الهام گرفت همانطور که آهنگ‌ازان امریکائی چنین کردند. حال قبل از پرداختن بمقابل دیگر بهتر است نظری پنگشنه بیفتیم. اولین ایرا در امریکا در سال ۱۷۳۵ ساخته شد. نام این ایرا فلورا، یا «هاب این دول» Hob in the Well بود که تصاویف آن برای انگلیسی سروده شده بود و در چارلستون واقع در کارولینای جنوبی بعرض نمایش گذاشده شد. در سال ۱۷۹۴ جیمز هویت (James Hewitt) ابرائی بنام تامانی (Tammany) در نیویورک نمایش داد که تصاویف آن راجع به رئیس یکی از قبائل سرخ‌بوست بنام تامانی سروده شده است. ایرای آرچرز (Archers) یا کوهنشینان سوئیس در سال ۱۷۹۶ توسط بنجامین کار (Benjamin Carr) ساخته شد.

اولین آهنگ‌ازانی که به تنظیم ایراهای بزرگ دست زدند جرج فردریک بریستو (George Frederick Bristow) (۱۸۲۵-۱۸۶۸) و ویلیام هنری

نمای خارجی ایرای مترو پولیس نیویورک که در سال ۱۸۸۳ نمایش یافت.
این ایرا یکی از پرسترنین سازمان‌های ابرالی جهانست

صحنه‌ای از اپرای « پرگی اندرس » اثر جرج گرشوین

فرای (William Henry Fry) (۱۸۱۳-۱۸۶۴) بودند . و بیلیام فرای یک موسیقیدان آماتور و روزنامه‌نگار و قهرمان موسیقی امریکا بود ولی هنگام ساختن اپرای لتونورا (Leonora) در سال ۱۸۴۵ از یک دفتر نتی که براساس یک داستان انگلیسی نگارش بولورلیتون (Bulwer — Lytton) تنظیم شده بود استفاده کرد نام این کتاب لیدی لیونز (Lady Lyons) و اتفاقات آن در فرانسه روی می‌دهد یعنی برای این در ساختن این اپرای و بیلیام هنری تحت تأثیر محیط ملی واقع شده است . ولی بیستو بیک موضوع امریکائی یعنی داستان دیپ وان وینکل

(Washington Irving) اثر واشینگتن ابروینگ (Rip van Winkle) تویسته امریکائی را موضوع اپرای خود قرار داد و در سال ۱۸۵۵ آنرا در نیویورک روی صحنه آورد . فرای او بیستو هردو در ساختن آهنگهای خود از آهنگسازان اروپائی آن زمان مانند بلینی و روئینی تقلید می‌کردند و با ینجهت اپراهای این دو آهنگساز را تنها بطور سطحی می‌توان امریکائی خواند چنانکه ما به آنها عنوان بقایای بی روح گذشته را اطلاق کردیم .

جبهه دیگر تحويل و تحول اپرای امریکا در نتیجه علاقه و توجه روز افزون آهنگسازان امریکائی به محیط ملی کشور خود که از دیر باز خارجیان را مجنوب کرده بود صورت گرفت . مخصوصاً داستانهای جیمز فینمور کوپر تویسته امریکائی بنام « لدراستاکینگ تیلز » (Leatherstocking Tales) بی اندازه جلب توجه آهنگسازان خارجی را کرد بطور یکه در سال ۱۸۵۳ که لوییجی آردیتی (Luigi Arditi)

آهنگ از ایالات متحده به نیویورک مسافرت کرد ایرانی لا اسپیا (La Spia) را از روی یکی از داستانهای کوبیر بنام د اسپای (The Spy) تنظیم نمود.

در اینجا منتظر سرخ پوستان امریکائی می باشد که تصورات و افانهای آداب و سنت و رقصهای آنها مورد توجه و مطالعه دقیق هستندان و توپتندگان امریکائی اواسط قرن نوزدهم فراز گرفت.

در اوایل قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست موسیقیدانان امریکائی نیز به موسيقى و طرز زندگانی قبائل سرخ پوستان امریکائی توجه نشان دادند و در شیوه در موسيقى اينکشور جنبش روی داد که آنرا جنبش اينديانست (Indianist) مینامند. اين جنبش باعث شد که آثاری مانند آذورا دختر مونتروما (Azora) (Kimball Hadley Daughter of Montezuma) و بویا (Poia) (Arthur Nevin) که از افانه بلک فوت اينديانر (Blackfoot Indians) اقتباس شده و ناتوما (Natoma) (Victor Herbert) و دو اپرا بنام شانویس (Shenewis) و سانست تربل (Sunset Trail) (Charles Wakefield Cadman) بوجود آمد.

در سال ۱۹۱۰ ایرانی متز و بولیشن امریکا کم کم درهای خود را بر روی ایرانی امریکائی باز کرد و ایرانی پایپ آف دیزایر (Pipe of Desire) (Frederick Shepherd) از ساخته های فردیک شفرد (Horatio Parker) را بعرض نمایش گذاشت. در سال ۱۹۱۲ مونا (Mona) (Peter Ibbetson) را در سال ۱۹۱۸ شانویس را بر روی صحنه آورد از جمله ایرانی که در متز و بولیشن بر روی صحنه آمد و موقعیت زیادی کسب کرد ایرانی کینگ هنچمن (King Henchman) (Deems Taylor) (1922) و ایرانی پیتر ایتن (Howard Hanson) (1931) را میتوان نام برد که آهنگهای هر دو توسط دیمز تایلر (Deems Taylor) (1932) ساخته شده و هر دو بسبک رمانیک است و از لحاظ موسيقى و هنجهای از لحاظ دراماتیک از مجموعه ملی امریکا کامل دور میباشد.

در سال ۱۹۳۰ ایرانی متز و بولیشن بهیه دو ایرانی مهم هست که میتوان از جمله کیفیت آنها «امریکائی» خواند این دو عبارتند از ایرانی امپرور جانز (Emperor Jones) (Louis Gruenberg) از ساخته های لوئیس گرونبرگ (1932) و ایرانی مری مونت (Merry Mount) (Howard Hanson) (1934) ایرانی مری مونت بر اساس جنبه های مختلف زندگی پیروان یکی از فرق مذهب مسیح بنام پیوریتان (Puritan) در مستمره نشین های امریکا ساخته شده و ایرانی امپرور جانز از روی یکی از داستانهای بوجین او نیل (Eugene O'Neill) اقتباس گردیده. این کتاب سرگفتست یک ایرانی سیام بود است که بجز ایران غربی مسافرت میکند و آنجا شیاطین و ارواح نایاک اورا

از پایی در میا ورنند . ابرای گروبرک از این نظر که نهاینده زندگی عوام است و شامل موسیقی افریقائی - امریکائی است از دیگری مهم‌تر بشمار می‌رود .
میتوان گفت که ابرای ملی امریکا طی ده‌سال یعنی از ۱۹۳۰ تا ۱۹۳۹ بمنصه ظهور رسید .

غیر از اپراها ای که ذکر آنها رفت یکی از مهم‌ترین اپراهایی که در این دوره ساخته شد و یا موقتی زیبادی رو بر و گردید عبارتست از ابرای یورگی اندس (۱۹۳۵) (Porgy and Bess) که جرج گرسوبین آهنگ‌ساز مشهور آنرا ساخته است .
جرج گرسوبین در آغاز کار خود را با ساختن تصانیف موردنیست عame و کمدی موزیکال ها شروع کرد تا اینکه در سال ۱۹۲۴ با ساختن « راپسودی این بلو » (Rhapsody in Blue) موقتی شایانی کسب کرد و کار آهنگ‌سازی را بیشتر خود نمود و با ساختن قطعاتی از موسیقی باستانی همت گماشت و کوشش کرد که آنها را با اصطلاحات روز و وزنهای زنده و باروچ بصورت جاز امریکائی ب مردم عرضه دارد .

معانی و مقاهیم موسیقی افریقائی - امریکائی گرسوبن را ساخت تحت تأثیر قرار داده بود بطوریکه در خود کشن مخصوصی نسبت به این نوع موسیقی احساس می‌کرد . این جذبه و کشن توأم با جنبه بشری و دراماتیک کتاب دو بوس هیوارد (Du Bois Heyward) آن دو باره فنگانی سیاهپستان جنوب است در ساختن ابرای « یورگی اندس » الهام بخش وی شدند . این ابرای از لحاظ تماشی و موسیقی بقدرتی زنده و باروچ است و جنبه‌های بشری و انسانی بعده در آن یافت می‌شود که در سراسر دنیا پیروزی کم نظری کسب کرد و برای اجرا کنندگان سیاهپوست آن شهرت و افتخار آورد .

دبیله و پایان در شماره آینده

ژوهشکار علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتو جامع علوم انسانی